

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

у співпраці з

**Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця (м. Харків, Україна)**

**Національний університет водного господарства
та природокористування (м. Рівне, Україна)**

**Навчально-науковий інститут бізнес-технологій «УАБС»
Сумського державного університету (м. Суми, Україна)**

**Харківський навчально-науковий інститут
ДВНЗ «Університет банківської справи» (м. Харків, Україна)**

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, ОПОДАТКУВАННЯ ТА МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

Збірник матеріалів

**Всеукраїнської науково-практичної конференції,
Україна, м. Харків, 31 травня 2019 р.**

ХНАДУ, 2019

УДК 657:336.2:339.9

Конференція зареєстрована в УкрІНТЕІ, посвідчення № 667 від 20.12.2018 р.

*Друкується за рішенням Вченої ради факультету управління та бізнесу
Харківського національного автомобільно-дорожнього університету,
протокол № 10 від 13.05.2019 р.*

Організаційний комітет:

- Туренко А. М.** д-р техн. наук, професор, ректор, ХНАДУ (голова оргкомітету)
- Богомолов В. О.** д-р техн. наук, професор, проректор з наукової роботи, ХНАДУ (заступник голови оргкомітету)
- Дмитрієв І. А.** д-р екон. наук, професор, декан факультету управління та бізнесу, ХНАДУ (заступник голови оргкомітету)
- Маліков В. В.** д-р наук з держ. упр., професор, завідувач кафедри обліку, оподаткування та міжнародних економічних відносин, ХНАДУ (заступник голови оргкомітету)
- Шталь Т. В.** д-р екон. наук, професор, декан факультету міжнародних економічних відносин, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
- Сазонець О. М.** д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри міжнародних економічних відносин, Національний університет водного господарства та природокористування, м. Рівне
- Беляєва Л. А.** канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри обліку та оподаткування, Харківський ННІ ДВНЗ «Університет банківської справи»
- Бурденко І. М.** канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та оподаткування, ННІ БТ «УАБС» Сумського державного університету
- Силенко Н. М.** канд. юрид. наук, доцент, доцент кафедри правового регулювання економіки, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
- Ковальова Т. В.** канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри обліку, оподаткування та міжнародних економічних відносин, ХНАДУ
- Болдовська К. П.** канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри обліку, оподаткування та міжнародних економічних відносин, ХНАДУ (відповідальний секретар)

Сучасні тенденції розвитку обліку, оподаткування та міжнародних економічних відносин : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Харків, 31 травня 2019 року). – Харків : ХНАДУ, 2019. – 280 с.

Матеріали конференції будуть корисні для науково-педагогічних працівників, науковців, представників сфери державного управління, практичних працівників у всіх галузях економіки, а також аспірантів і здобувачів вищої освіти економічних спеціальностей. Матеріали опубліковані в авторській редакції з дотриманням індивідуального стилю. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, що надано в рукописах, та залишає за собою право не поділяти погляди авторів на ті чи інші питання, що розглянуті в рамках науково-практичної конференції.

© колектив авторів
© ХНАДУ, 2019

ЗМІСТ

1. ВІТЧИЗНЯНІ І ЗАРУБІЖНІ СИСТЕМИ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ: СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

<i>Богашико О.Л.</i> Фінансовий і управлінський облік як інтегрована система інформаційного забезпечення прийняття управлінських рішень на підприємстві	8
<i>Болдовська К.П.</i> Інструментарій і система забезпечення податкового планування на підприємстві	11
<i>Бурденко І.М.</i> Синергія та бухгалтерський облік	13
<i>Волинець Є.Г.</i> Капітальні інвестиції підприємства в обліку податку на додану вартість	17
<i>Зорянський В.А.</i> Вплив податкового навантаження на стабільність банківського сектору України	20
<i>Ковальова Т.В.</i> Про можливості вдосконалення плану рахунків	24
<i>Ковальчук І.В.</i> Удосконалення управлінського обліку діяльності суб'єктів господарювання	28
<i>Кравченко Д.О.</i> Проблемні аспекти обліку соціально-відповідальної діяльності	30
<i>Лавришина В.Г.</i> Відображення доходів від реалізації за міжнародними та національними стандартами	33
<i>Лубенська А.В.</i> Шляхи вдосконалення обліку розрахунків з оплати праці	36
<i>Лукін В.О.</i> Концептуальна основа в обліку України	39
<i>Макогон В.Д.</i> Особливості становлення та розвитку податкової системи України	41
<i>Маліков В.В., Хорошилова І.О.</i> Необхідність та перспективи податкового реформування в Україні	44
<i>Савченко Т.Г., Мірошниченко О.В.</i> Розвиток інтегрованої звітності банків України відповідно до європейських стандартів	46
<i>Хорошилова І.О., Лобач К.Р.</i> Податкове планування в розвитку підприємств	50
<i>Хорошилова І.О., Озерова О.О.</i> Вітчизняні і зарубіжні системи обліку та оподаткування	53
<i>Яценко В.Ф.</i> Система обліку і калькулювання собівартості продукції за повними витратами: вітчизняний і зарубіжний досвід	57

1. ВІТЧИЗНЯНІ І ЗАРУБІЖНІ СИСТЕМИ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ: СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

ФІНАНСОВИЙ І УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК ЯК ІНТЕГРОВАНА СИСТЕМА ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Богашко О.Л., канд. екон. наук, доцент

*Навчально-науковий інститут економіки та бізнес-освіти
Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини*

Управлінський облік – нове для України поняття, яке з'явилося на початку ринкових перетворень у 90-х роках минулого століття. Як відомо, поділ бухгалтерського обліку на підсистеми фінансового й управлінського обліку офіційно не визнано. Всі законодавчі та нормативні акти з бухгалтерського обліку орієнтовані на збереження єдиної системи бухгалтерського обліку. Разом з тим, в навчальних планах підготовки фахівців з бухгалтерського обліку та аудиту, фінансовий і управлінський обліки виділені як самостійні навчальні дисципліни, а в навчальних програмах визначені об'єкти та методи цих видів обліку, склад і порядок формування облікової та звітної інформації, її користувачі та інше.

Управлінський облік регулюється внутрішніми положеннями організації, в яких визначено зміст необхідної інформації, терміни, форми і порядок її подання управлінським службам організації.

Попри те, що в останні роки проблеми управлінського обліку перебувають в центрі уваги наукових і практичних працівників, ще поки не склалося усталене, загально-

визнане визначення управлінського обліку, його предмету й об'єкту; триває дискусія про доцільність його виділення з єдиної системи бухгалтерського обліку.

Практики, що заперечують існування управлінського обліку, вважають неприпустимим поділ єдиної системи бухгалтерського обліку на підсистеми фінансового й управлінського обліку. З цією позицією важко не погодитися, оскільки поділ бухгалтерського обліку на підсистеми фінансового й управлінського обліку не тільки недоцільно, але й неможливо.

З одного боку, для обґрунтування будь-яких управлінських рішень необхідна вся сформована у бухгалтерському обліку інформація, в тому числі й та, яка включена у сферу фінансового обліку. Так, для вироблення заходів з мінімізації витрат і збільшенню доходів необхідні дані про наявність, рух і використання різних видів майна, про забезпеченість капіталом, про стан розрахунків з банками, дебіторами й кредиторами, персоналом та інша інформація, формування якої віднесено до компетенції фінансового обліку. У свою чергу, підсистема фінансового обліку охоплює всі об'єкти бухгалтерського обліку, включаючи облік витрат на виробництво та інших витрат, доходів і результатів, вивчення яких потім дублюється в управлінському обліку.

З іншого боку, виділити з системи бухгалтерського обліку об'єкти, що включаються у сферу управлінського обліку, технічно неможливо без порушення всієї системи бухгалтерського обліку. Ця система настільки цілісна і гармонійна, що при вилученні з неї окремих блоків система суцільного, безперервного і взаємопов'язаного відображення всіх фактів господарської діяльності, які отримали документальне підтвердження і мають грошову оцінку, перестане існувати.

Фахівці з управлінського обліку широко використовують зарубіжні методи обліку, такі як стандарт-костинг,

директ-костинг й інші, залишаючи без уваги численні розробки минулих років з проблем нормативного обліку, його застосування в окремих галузях. Використання накопиченого в цій області вітчизняного наукового надбання сприяло б збагаченню сучасних підходів до обліку та контролю витрат.

Зокрема, терміни «бюджетування» та «бюджет» використовують в незвичному для української економічної науки тлумаченні. В управлінському обліку бюджетом називають і план, і кошторис, і, власне, бюджет, а це ускладнює сприйняття цих понять і збіднює лексику видань, присвячених управлінському обліку.

Збереження єдиної системи бухгалтерського обліку, яка вбирає в себе формування всієї необхідної для управління облікової інформації, не означає, що бухгалтерський облік повинен залишитися відокремленою, замкнутою системою, яка не може бути інтегрована з іншими управлінськими функціями. Управління в цих умовах може бути ефективним тільки за умови об'єднання всіх управлінських функцій, їх націленості на вирішення поставлених завдань на стадії вивчення ринку, складання перспективних, поточних і оперативних планів, організації їх виконання в процесі обліку, контролю та аналізу досягнутих результатів, регулювання небажаних відхилень від планових завдань.

Розширення трактування управлінського обліку сприяє його використанню далеко за рамками підсистеми бухгалтерського обліку. При такому його розумінні вже не управлінський облік є підсистемою бухгалтерського обліку, а бухгалтерський облік виступає складовою частиною комплексу управлінських функцій. Таким чином, дана концепція передбачає більш високий ступінь інтеграції облікової інформації, що забезпечує єдність не тільки системи бухгалтерського обліку підприємства, а й усієї системи народногосподарського обліку в цілому.